Stadsbyggnadskontoret

Göteborgs Stad

Landskapsbildsanalys

För detaljplan för verksamheter vid Pressvägen inom stadsdelen Sörred

2022-03-18

Innehåll

1 Sammanfattning ... 3

2 Bakgrund ... 4

2.1 Varför en landskapsbildsanalys? ... 4

3 Metod ... 5

4 Resultat ... 5

4.1 Nulägesbeskrivning ... 5

4.2 Konsekvensbeskrivning ... 8

Underlag

Visualisering av tänkt exploatering, Liljewalls arkitekter, 2021

SKA/BKA för tvärförbindelse Torslanda, Norconsult och Göteborgs stad 2021

1 Sammanfattning

Staden har tagit fram en landskapsbildsanalys i två delar; nulägesbeskrivning och konsekvensbeskrivning. För att ta fram underlaget för nulägesbeskrivningen har studier av kartmaterial, flygfoton och fältbesök använts. För konsekvensbeskrivningen har en visualisering över tänkt planering (Liljewalls arkitekter, 2021) använts och lagts in i verktyget Open cities planner som ger en 3d-vy över hela staden. Konsekvenserna av tänkt exploatering i förhållande till nuvarande landskapsbild diskuteras.

Resultatet från konsekvensbeskrivningen visar att tänkt exploatering bedöms ha en liten inverkan på landskapsbilden.

2 Bakgrund

Volvo Cars Corporation (VCC) planerar för en etablering intill befintliga verksamheter Volvo Cars Torslanda (VCT) på Hisingen i Göteborg. Planområdet omfattar cirka 65 hektar och ligger mellan Syrhålamotet i söder och Sörredsvägen i öster. Detaljplanens syfte är att möjliggöra storskaliga byggnader för industriändamål med kompletterande byggnader för lager, kontor, personalutrymmen, besökare med mera.

Området ligger cirka 8 kilometer sydost om Göteborg centrum och cirka 2,5 kilometer norr om Arendals hamn. Närmaste bebyggelse utgörs av industrier, kontor och lager. Närmaste bostadsbebyggelse ligger cirka 700 meter nordost om området (Hästlyckan och Södra Låssbyvägen) och cirka 500 meter nordväst om området (Innegårdsvägen).

Planområdet ligger innanför befintlig järnväg (industrispår) som tillhör Volvo och som ansluter till kommunens spår i söder. Området är obebyggt och utgörs av kuperad skogsmark, grusade testbanor, överblivna massor samt öppna hårdgjorda ytor för omlastning och snöhantering. Marknivån varierar mellan cirka +9 och +25 meter över nollplanet, de största höjdskillnaderna är i de norra och östra delarna av planområdet.

Planerad bebyggelse omfattar cirka 300 000 m^2 och utgörs i huvudsak av en industrietablering som består av flera storskaliga byggnader som är ihopkopplade för intern transport. Den största byggnaden planeras bli cirka 360 meter lång och 170 meter bred. Höjderna på byggnaderna varierar mellan cirka 10 till 30 meter. Dessa anläggningar föreslås lokaliseras i planområdets södra delar på en marknivå utan stora höjdskillnader. Kompletterande bebyggelse som kontor, personalutrymmen och personalparkering i form av parkeringsdäck eller markparkering föreslås i huvudsak i planområdets norra delar.

2.1 Varför en landskapsbildsanalys?

En landskapsbildsanalys är till skillnad från exempelvis en landskapsanalys fokuserad på den visuella upplevelsen inom det specifika området och går inte djupare in på markens karaktär, den beskriver exempelvis inte naturvärden. Landskapsbildsanalysen fungerar som ett hjälpmedel för att kunna skapa en övergripande bild av fysiska och visuella element och värden som finns i området samt vilken påverkan planerad utbyggnad kan ha på dessa. Med anledning av storskaligheten kring planerad utbyggnad är det extra viktigt att belysa frågorna tidigt i detaljplaneprocessen. Genom att på ett enkelt sätt visualisera förslaget bidrar det till att öka förståelsen för konsekvenserna av förslaget, samt öka berördas möjlighet till delaktighet. Landskapsbildsanalysen utgår ifrån att området, som idag till största del består av naturmark, omvandlas till ett storskaligt område för verksamheter. Syftet med analysen är att visa vilka värden som finns i området idag samt vilka risker en exploatering medför för dessa.

3 Metod

Det finns flera sätt att göra landskapsbilsanalyser. Inom detta projekt har tyngdpunkten lagts på den visuella upplevelsen av projektet. Materialet och hur det presenteras i sammanställningen har delats in i två steg, en nulägesbeskrivning av platsen och en beskrivning av tänkt exploaterings visuella konsekvenser på landskapet.

I nulägesbeskrivningen av landskapsbildsanalysen har flygbilder och karta i kombination med bedömningar i fält använts. Nulägesbeskrivningen har dels gjorts som en översiktlig beskrivning av aktuellt område i relation till närliggande områden, denna bedömning har enbart gjorts med hjälp av kartor. Därefter har nulägesbeskrivningen zoomats in på detaljplaneområdet där både flygbilder, kartor och fältarbeten har gjorts. Fältarbetets utgångspunkt har legat i den subjektiva upplevelsen av landskapet. Utgångspunkten var att identifiera vilka värden som finns inom landskapet idag.

I konsekvensbeskrivningen har en visualisering över tänkt exploatering, framtagen av Liljewalls arkitekter (2021), använts. Underlaget har lagts in i programmet open cities planner, där en modell av hela Göteborgs stad finns inkorporerad. Programmet ger en möjlighet att få en visuell förståelse över hur tänkt exploatering kan ha inverkan på landskapsbilden. Olika strategiska platser i närområdet har valts ut och vybilder från dessa platser har tagits för att visa hur tänkt exploatering kan bli synlig från dessa platser. Vybilderna med tänkt exploatering har jämförts med nuvarande vy från samma plats. Analysresultatet har sammanställt i en kortare text.

4 Resultat

4.1 Nulägesbeskrivning

Detaljplaneområdet är beläget i stadsdelen Sörred i Göteborgs stad, cirka 8 kilometer sydost om Göteborg centrum och cirka 2,5 kilometer norr om Arendals hamn.

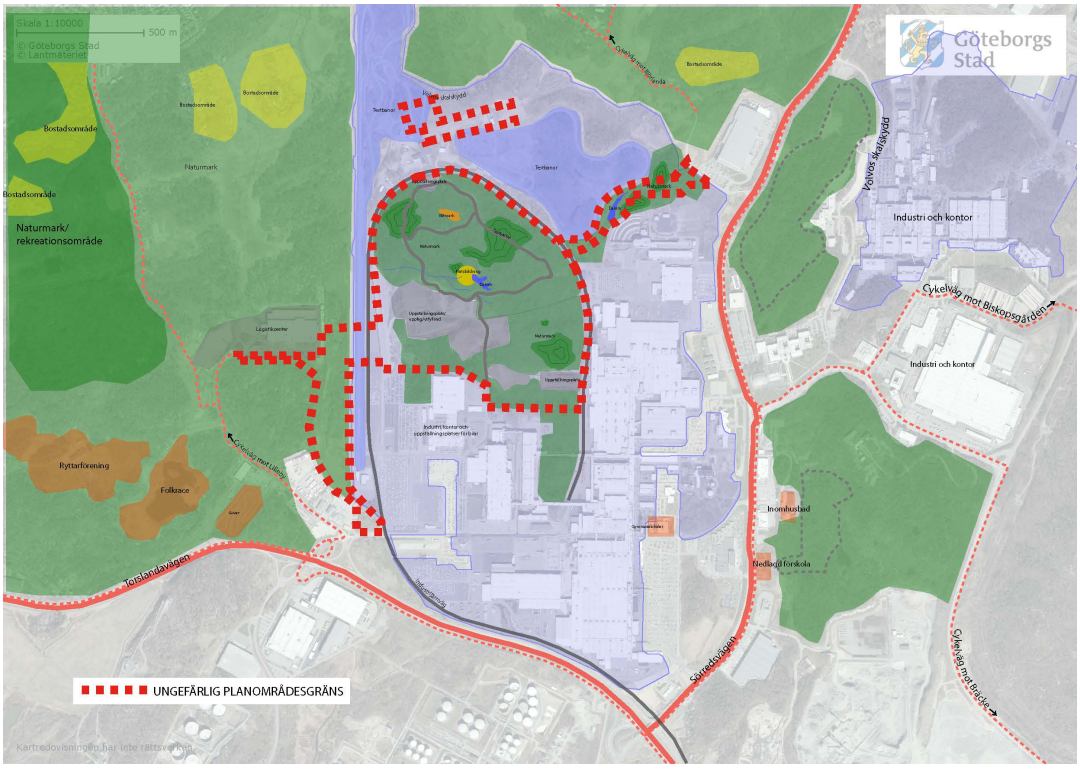

Figur 1: Övergripande beskrivning av markanvändningen inom och i närhet till planområdet.

I figur 1 illustreras markanvändningen i närhet till planområdet. Väster om planområdet finns ett större naturområde som till viss del används som rekreationsområde för boende i exempelvis Torslanda. Enligt en dialog med närboende i ett parallellt projekt så är det huvudsakligen de västra delarna av naturområdet som används som rekreationsområde (SKA och BKA för tvärförbildense Torslanda, Norconsult/Göteborgs stad, 2020). Buller och närheten till industrin kan vara en anledning till att området närmst industrområdet i lägre utsträckning används för rekreation.

Planområdet omringas i söder, norr och öster av ett industriområde där Volvo cars corporation huserar. Området avgränsas i söder av Torslanadvägen; väg 155, och i öster av Sörredsvägen. I norr avgränsas industriområdet av ett naturområde, därefter följer bostadsområden. Planområdet ligger inom Volvos skalskydd, vilket innebär att området är avgränsat från allmänheten.

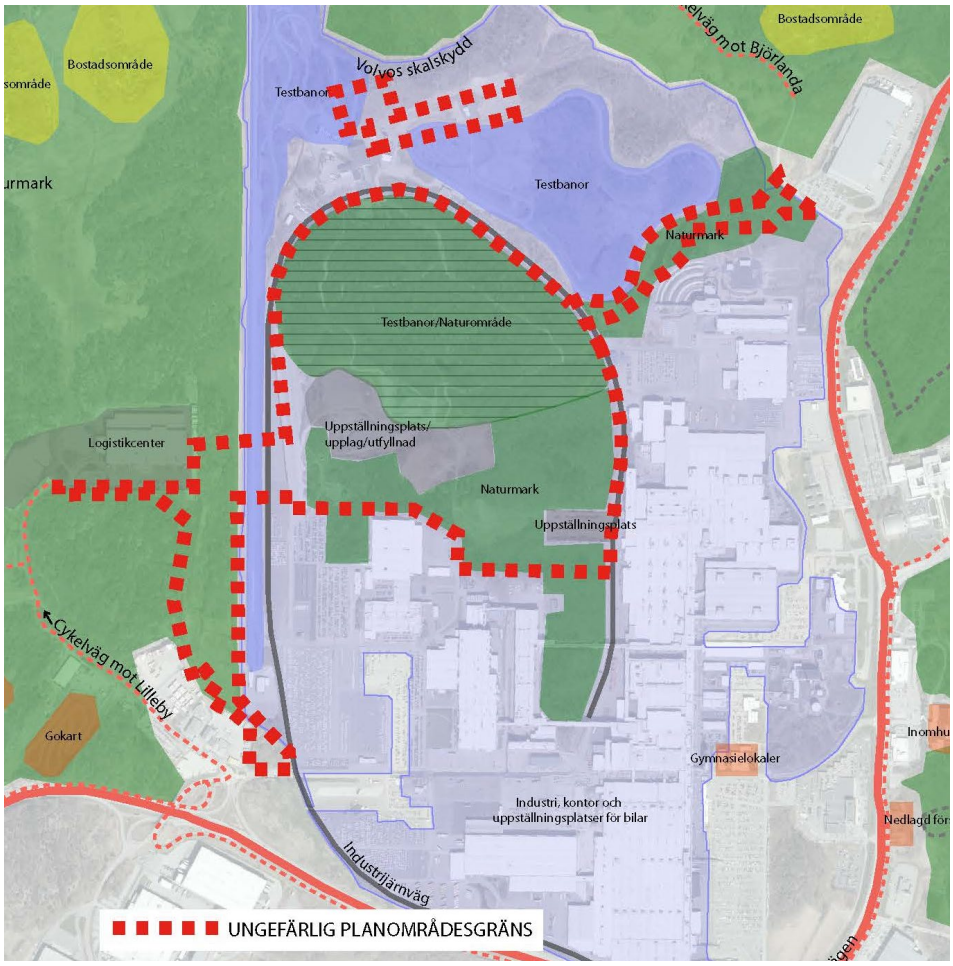

Figur 2: Nuvarande illustrerad markanvändning inom planområdet.

I figur 2 illustreras markanvändningen och olika rum inom planområdet. Området i sig är obebyggt och utgörs av kuperad skogsmark, grusade testbanor, överblivna massor samt öppna hårdgjorda ytor för omlastning och snöhantering. Marknivån varierar mellan cirka +9 och +25 meter över nollplanet, de största höjdskillnaderna är i de norra och östra delarna av planområdet.

Inom området finns mindre dammar och en våtmark. Centralt i området i anslutning till en damm, finns en öppen yta som bland annat omfattar ett lusthus, bänkar och en typ av skjutbana. Platsen upplevs till viss del som ombonad, antingen att den används eller har använts som en mötesplats eller hängplats.

4.2 Konsekvensbeskrivning

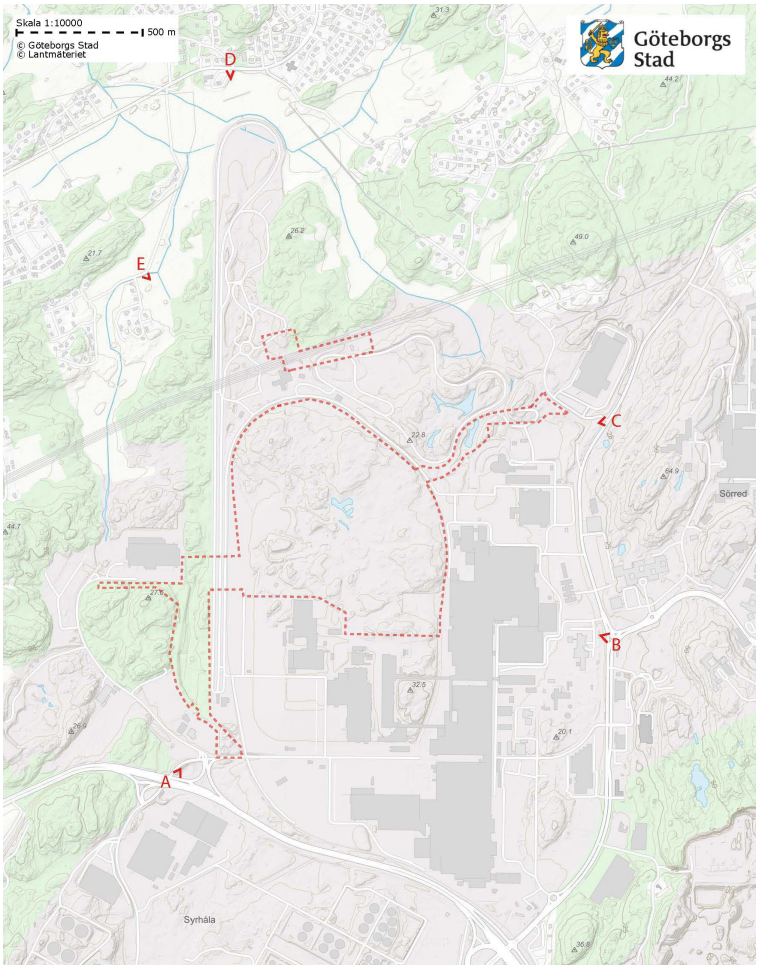

Figur 3: Ungefärligt planområde illustreras samt de punkter varifrån vybilder över den framtida exploateringen har tagits.

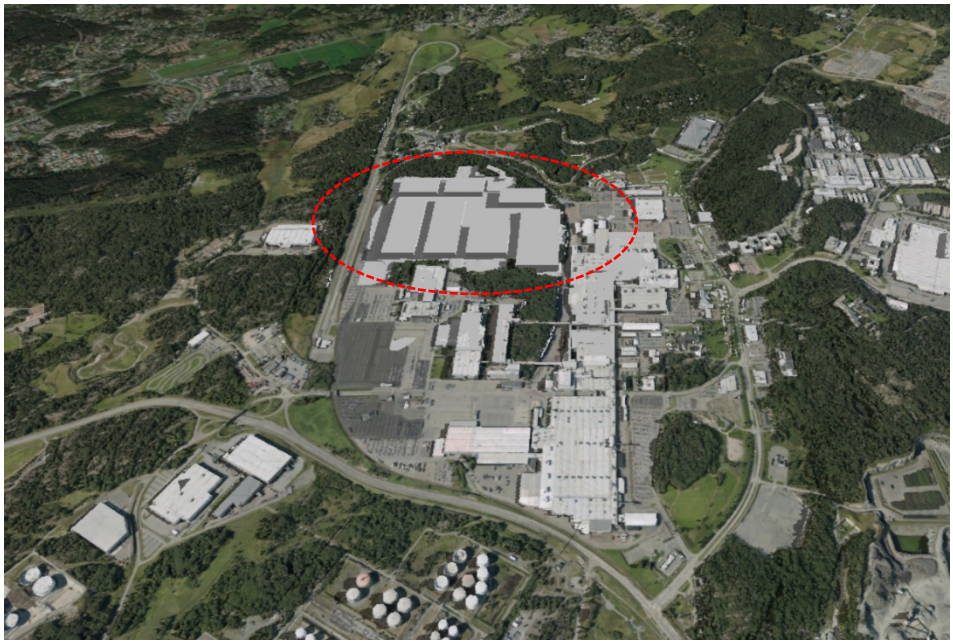

Figur 4: Visualiseringen av tänkt exploatering adderad i 3d-vyn över Göteborg. Tänkt exploatering är inringad med röd markering.

Vy A

Nuläge:

Med tillkommen bebyggelse:

Sammanfattning konsekvens.

Från vy A förväntas tillkommen exploatering ha viss inverkan på landskapsbilden. Bebyggelsen kommer med största sannolikhet att bli synlig från punkten men den förväntas smälta in med resterande bebyggelse i omgivningen.

Vy B

Nuläge:

Med tillkommen bebyggelse:

Sammanfattning konsekvens

Från vy B förväntas tillkommande bebyggelse marginellt ha inverkan på landskapsbilden. Bebyggelsen kommer troligt att bli synlig från punkten men den förväntas smälta in med resterande bebyggelse.

Vy C

Nuläge:

Med tillkommen bebyggelse:

Sammanfattning konsekvens

Från vy C förväntas tillkommen exploatering ha en viss inverkan på landskapsbilden. Bebyggelsen kommer mest troligt att bli synlig från punkten men den förväntas smälta in med resterande bebyggelse.

Vy D

Nuläge (dessvärre motsol på bilden så en otydlig vy)

Med tillkommen bebyggelse:

Sammanfattning konsekvens

Från vy D beräknas tillkommen exploatering inte ha någon inverkan på landskapsbilden. Tillkommande exploatering förväntas marginellt sticka upp över trädlinjen i denna vy.

Vy E

Nuläge

Med tillkommen bebyggelse

Sammanfattning konsekvens

Från vy E beräknas tillkommen exploatering ha en marginell påverkan på landskapsbilden. Tillkommande exploatering förväntas marginellt sticka upp över trädlinjen i denna vy.

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen är att tänkt exploatering bedöms ha en marginell inverkan på landskapsbilden. Exploateringen förväntas bli synlig från vissa vyer, men då den sammanfaller och är likställd kringliggande bebyggelse, både i höjd och i volym, bedöms den ha en marginell negativ inverkan på landskapsbilden. I särskilt känsliga punkter, från närbelägna bostadsområden, bedöms tänkt exploatering ha en mycket liten inverkan på landskapsbilden. I de

flesta fall blir exploateringen inte synlig alls då den endast marginellt sticker upp över trädtopparna. Naturliga höjdskillnader i topografin gör också att tänkt exploatering i många fall skyddas av naturliga höjdryggar. Viktigt att poängtera är att landskapsbildsanalysen är baserad på nuläget vilket innebär att analysen skulle kunna bli annorlunda om stora skogsområden skulle tas bort.

Stadsbyggnadskontoret
Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)
E-post: sbk@sbk.goteborg.se